

Lapsiomaisella on oikeus tulla nähdyksi

Lapsiomainen kantaa huolen ja vastuun kuormaa, mutta hänen tuen tarpeitaan ei aina huomioida vanhemman psyykkistä sairautta hoidettaessa.

Suomessa joka neljäs alaikäinen lapsi elää perheessä, jossa vanhemmalla on hoitoa vaativa mielenterveys- tai päihdeongelma. Omaishoidon tasoista hoivaa antaa arvioiden mukaan jopa kymmeniä tuhansia lapsia ja nuoria.

Lukemat ovat ravistelevia, mutta lapset jäävät usein vaille huomiota, niin palvelujärjestelmässä kuin omilla kasvuympäristöissäänkin. Kun vanhemman sairaus on vakava ja lapsen tarpeet eivät tilanteessa tule kuulluiksi, se alkaa jossain vaiheessa näkyä lapsen omana oireiluna. Arviolta 60 prosenttia masentuneiden vanhempien lapsista sairastuu itse psyykkisesti 25 ikävuoteen mennessä. Huolestuttavaa on, että lapset sairastuvat yhä nuorempina.

Huolen ja vastuun lisäksi lapsiomaista kuormittavat usein erilaisuuden ja yksinäisyyden kokemukset. Ongelmat kotona voivat vaikuttaa kielteisesti lapsen sosiaalisiin suhteisiin, koulunkäyntiin ja mahdollisuuksiin harrastaa. Pitkittyessään nämä kokemukset voivat johtaa syrjäytymiseen.

Lapsiomaisten tukemiseksi on olemassa hyviä menetelmiä. Niiden käyttöä on tehostettava, ongelmien tunnistamiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota ja tuen hakemisen kynnyistä madallettava.

Ennaltaehkäisevään mielenterveystyöhön on ohjattava riittävästi resursseja. Riittävä tuki perheille erilaisissa kriisitilanteissa on ensiarvoisen tärkeää ongelmien ylisukupolvisuuden estämiseksi.

Lapsen oikeuksien päivänä 20.11. FinFami haluaa nostaa esiin lapsiomaisten oikeutta tulla nähdyksi. Aikuisten on pidettävä huolta, että jokainen lapsi voi tuntea kuuluvansa joukkoon. FinFamin toiminnanjohtaja **Pia Hytönen** haastaa kaikki mukaan järjestön #äläsuljesilmiäsi -kampanjaan, jossa tuodaan esiin näiden lapsiomaisten ja nuorten hoivaajien tilannetta.

Lisätietoja:

Pia Hytönen, Mielenterveysomaisten keskusliitto –FinFami, toiminnanjohtaja
p. 040 776 5911 tai pia.hytonen@finfami.fi

**KUN YKSI SAIRASTUU
MONEN MAAILMA
MUUTTUU.**

MIELENTERVEYSOMAISTEN
KESKUSLIITTO

Meritullinkatu 4 B 10
00170 Helsinki
finfami.fi